

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครอง
เด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

DEVELOPING A MODEL OF EDUCATIONAL INSTITUTION MANAGEMENT TO HELP
AND PROTECT ETHNIC STUDENTS IN THE SITUATION OF THE EPIDEMIC OF
CORONA VIRUS DISEASE 2019 (COVID-19) IN BAN BOLUANG SCHOOL,
CHIANG MAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

กิตติยพันธ์ ปันแก้ว
KITTIYAPAN PANKAEW
โรงเรียนบ้านบ่อหลวง
BAN BOLUANG SCHOOL
จังหวัดเชียงใหม่
CHIANG MAI PRIMARY

Received: August 10, 2022

Revised: November 3, 2022

Accepted: February 14, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ 2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ 3. ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์และ 4. ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน มีความต้องการแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.54)

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มี 5 องค์ประกอบ คือ 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม 2. การดูแลและช่วยเหลือเด็กนักเรียน 3. การสร้างความปลอดภัย 4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ 5. การคุ้มครองเด็กนักเรียน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน พบว่าโรงเรียนปฏิบัติตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด มีการปรับปรุงรายการของรูปแบบ จำนวน 14 รายการ

4. ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า 1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด 2. นักเรียนปลอดภัยจากการแพร่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ร้อยละ 99.67 3) นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการบริหาร โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ABSTRACT

This research aimed to develop a management model for helping and protecting ethnic students in the situation of the epidemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19) in Ban Boluang School, Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 5.

The research objectives were: 1. to study the needs for school management to help and protect ethnic students. 2. to create a model for school management to help and protect ethnic students. 3. try out the school management model to help and protect ethnic students. 4. to evaluate educational institution management models to help and protect ethnic students.

The results showed that

1. School administrators, teachers, basic education committees and parents' needs for management guidelines of educational institution to help and protect students were at the highest level. ($\bar{X} = 4.58$, S.D=0.54)

2. The model of educational institution management to help and protect students in the situation of the epidemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19) consisted of 5 components: 1. Participatory management 2. Watching and helping students 3. Safety building 4. Organizing learning activities in accordance with the situation, and 5. Protecting students.

3. The results of the school management model trial to help and protect students showed that schools followed the model at the highest level. There were 14 items of improvement.

4. The results of the model assessment showed that 1) educational institute administrators, teachers, basic education committees, parents and students were satisfied with the model at the

highest level. 2) The students were safe from the spread of coronavirus disease 2019 (COVID-19) at 99.67%. 3) Ethnic students had quality of life at a high level.

Keywords: Development of Educational, Corona Virus Disease 2019 (Covid-19)

บทนำ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อกระจายไปทั่วทุกพื้นที่ทำให้เกิดภาวะหยุดชะงักและไม่สามารถดำเนินการกิจต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างราบรื่นได้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม การท่องเที่ยว รวมถึงระบบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ประกาศนโยบายป้องกันประมาณ พ.ศ. 2564-2565 โดยสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยมีคุณภาพที่ดี ตามมาตรฐาน จึงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” จึงได้ประกาศนโยบายการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความปลอดภัย โดยพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้ผู้เรียน 2. ด้านโอกาส สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคน มีพัฒนาการที่ดี พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน เพื่อป้องกันเด็กนักเรียนไม่ให้ออกจากระบบการศึกษา รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม 3. ด้านคุณภาพ โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 และ 4. ด้านประสิทธิภาพ พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, น. 2-3)

ปี พ.ศ. 2563 โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้เผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติได้ จึงส่งผลกระทบต่อการศึกษา ทั้งผลกระทบต่อเด็กนักเรียน ผู้ปกครองและครู โดยเฉพาะเด็กนักเรียน เพราะผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบ่อหลวงทั้งหมดเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ต่างมีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความเชื่อ และภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา รวมถึงครอบครัวมีฐานะยากจน ทำให้เกิดปัญหาในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แต่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการต่อมิให้หยุดชะงักเพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการจัดการเรียน การสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามแนวคิด “การเรียนรู้ทางการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ต้องการให้มีการเรียนการสอนที่โรงเรียน แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคไวรัสโควิด-19 (COVID-19) จึงต้องมีการเตรียมตัว หากสถานการณ์การแพร่ระบาดยังไม่คลี่คลายก็จะใช้การเรียนการสอนออนไลน์หรือจัดการเรียนการสอนตามสภาพความปลอดภัยของพื้นที่ โดยให้แนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาไว้ว่า การกิจกรรมจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, น. 2)

ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ให้ความสำคัญกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และปัญหาด้านความเชื่อของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในเขตบริการของโรงเรียนบ้านบ่อหลวง จึงได้วิเคราะห์หาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยได้ข้อสรุปที่สำคัญคือการดำเนินงานการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ จึงได้ศึกษาหารูปแบบเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ นักเรียนทุกคนได้รับช่วยเหลือและคุ้มครองสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้นักเรียนมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) ดำเนินการเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตอนที่ 2 การระดมความคิด (Brain Storming) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบและรายการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 7 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน

ตอนที่ 3 ศึกษาความต้องการการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
สถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูและบุคลากร จำนวน 21 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 17 คน รวม 46 คน	แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 5 ด้าน รวม 78 ข้อ ดังนี้ 1. ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2. ด้านการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน 3. ด้านการสร้างความปลอดภัย 4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ 5. ด้านการคุ้มครองเด็กนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.44-0.82 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91, 0.93, 0.92, 0.94, 0.89 ตามลำดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

เกณฑ์การตัดสินระดับความต้องการกำหนดไว้คือ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จะคัดเลือกไว้เป็นรายการของรูปแบบฯ

2. ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดำเนินการ 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยเลือกรายการผลการศึกษาความต้องการในระยะที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 เป็นรายการของรูปแบบ

ตอนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน	แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 จำนวน 56 ข้อ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

ตอนที่ 3 การปรับปรุงร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 4 การสร้างและประเมินคู่มือดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน	แบบสอบถามความเหมาะสมของคู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 13 ข้อ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

3. ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดำเนินการ 2 ตอน ดังนี้

ในการทดลองใช้รูปแบบผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563

ระยะที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2564

ตอนที่ 1 การประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูและบุคลากร 21 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 คน รวม 29 คน	เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 56	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 โดยการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) ผ่านระบบวิดีโอคอลเฟอเรนซ์ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน	1. ผลการประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบฯ 2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5	ใช้วิธีการสรุปแบบอุปนัย

4. ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 ดำเนินการ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 29 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 57 คน นักเรียน จำนวน 48 คน	1. แบบวัดความพึงพอใจผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 56 ข้อ 2. แบบวัดความพึงพอใจผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 14 ข้อ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินระดับความพึงพอใจไว้ว่ารายการใดที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่ามีความพึงพอใจ

ตอนที่ 2 การประเมินคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 143 คน	แบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.43 – 0.84 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ว่ารายการใดที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 ถือว่านักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตอนที่ 3 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

1. ความปลอดภัยของนักเรียนจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. รางวัลหรือผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า

1.1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ 5 องค์ประกอบ คือ 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม 2. การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน 3. การสร้างความปลอดภัย 4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ 5. การคุ้มครองเด็กนักเรียน

1.2 ผลการระดมความคิด (Brain Storming) เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ 5 องค์ประกอบ จำนวน 78 รายการ

1.3 ผลการศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ระดับความต้องการ		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลความหมาย
การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.62	0.45	มากที่สุด
การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน	4.59	0.62	มากที่สุด
การสร้างความปลอดภัย	4.51	0.39	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์	4.66	0.51	มากที่สุด
การคุ้มครองเด็กนักเรียน	4.52	0.66	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า ภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ
ผู้ปกครองนักเรียน มีความต้องการแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนอยู่
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.54) โดยมีรายการที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 5 องค์ประกอบ 56 รายการ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า

2.1 ร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 56 รายการ คือ 1) การบริหารแบบมี
ส่วนร่วม จำนวน 10 รายการ 2) การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน จำนวน 13 รายการ 3) การสร้างความปลอดภัย
จำนวน 14 รายการ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ จำนวน 9 รายการ 5) การคุ้มครองเด็ก
นักเรียน จำนวน 10 รายการ

2.2 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน
กลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.52) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.44) เป็นไปตาม
เกณฑ์ที่กำหนดทุกรายการ

2.3 รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ใน
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มี 5 องค์ประกอบ 56 รายการ ดังนี้

2.3.1 องค์ประกอบที่ 1 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม มี 10 รายการ

2.3.2 องค์ประกอบที่ 2 การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน มี 13 รายการ

2.3.3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างความปลอดภัย มี 14 รายการ

2.3.4 องค์ประกอบที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสถานการณ์ 9 รายการ

2.3.5 องค์ประกอบที่ 5 การคุ้มครองเด็กนักเรียน จำนวน 10 รายการ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติ
พันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ดังแสดงในตาราง 9

ตารางที่ 9 ผลการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.52	0.56	มากที่สุด
การดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียน	4.51	0.47	มากที่สุด
การสร้างความปลอดภัย	4.53	0.43	มากที่สุด
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์	4.56	0.48	มากที่สุด
การคุ้มครองเด็กนักเรียน	4.54	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.53	0.47	มากที่สุด

3.1 จากตาราง 9 พบว่า โรงเรียนปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.47)

3.2 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ให้มีการปรับปรุงรายการของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ให้สมบูรณ์และเหมาะสม รวมทั้งสิ้น 14 รายการ

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5

4.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบฯ พบว่า

4.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.39)

4.1.2 ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.51)

4.1.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.39)

4.2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า

4.2.1 นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ปลอดภัยจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำนวน 305 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 306 คน คิดเป็นร้อยละ 99.67

4.2.2 คุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=0.52)

4.2.3 โรงเรียนบ้านบ่อหลวง ได้รับรางวัลเหรียญทองระดับภูมิภาค ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.4 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้รับรางวัล OBEC AWARDS รองชนะเลิศเหรียญทอง ด้าน นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายการผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 56 รายการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โรงเรียนได้หยุดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างก็มีความต้องการรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษามาใช้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัย ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจึงมีความต้องการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในระดับมากที่สุด อีกทั้งในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารรวมถึงการระดมความคิด (Brain Storming) ซึ่งเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, น. 3) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพายุ วรรัตน์ (2560, น. 262) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนมีความต้องการแนวทางในการบริหารจัดการในระดับมากที่สุด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ 56 รายการ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 คน มีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสร้างรูปแบบดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดการศึกษาในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

โคโรนา 2019 (Covid-19) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการระดมความคิด (Brain Storming) ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสังเคราะห์รายการในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้ได้รายการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (Covid-19) รวมถึงผู้วิจัยได้นำร่างของรูปแบบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็นและชี้แนะเพื่อให้ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนำร่างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในด้าน ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ จึงพบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องยศสรวดี กริ่งไกร (2560, น. 232) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรูปแบบที่สร้างขึ้นเกิดจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา รวมถึงการระดมความคิดเห็น (Brain Storming) ของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารสถานศึกษามายกร่างของรูปแบบ การนำร่างของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดเห็นและชี้แนะแล้วนำไปปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่าการรวมมีการปฏิบัติตามรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.47) ทั้งนี้เนื่องจากในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ได้ดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ รวมถึงผู้วิจัยได้นำรายการของรูปแบบฯ ไปสอบถามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งคัดเลือกรายการที่มีความต้องการระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} \geq 3.51$) นำมาสร้างเป็นรายการของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้ปฏิบัติ ที่มีความต้องการให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้และนักเรียนมีความปลอดภัย ส่งผลให้สถานศึกษามีการปฏิบัติตามรายการของรูปแบบในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของมยุรี โพธิแสน (2561, น. 176) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงแบบมีส่วนร่วมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาปฏิบัติตามรูปแบบที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 การพัฒนารูปแบบโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีการปรับปรุงข้อความรายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำและข้ออื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ายังบกพร่องอยู่ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสม เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสิ้น 14 รายการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) เป็นเทคนิคที่เป็นรูปแบบการได้องค์ความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์และองค์ความรู้นั้น ๆ มาให้ข้อมูลเชิงลึกและทรงตะขบเป็นการวิพากษ์ วิจารณ์ผลงานหรือแนวทางการออกแบบ ทำให้ผู้วิจัยสามารถเรียนรู้ เข้าใจ กระบวนการและวิธีการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ (กิตติพงษ์ เกียรติวิภาค, 2560, น. 254) สอดคล้องกับคอนราดและวิลสัน (Conrad & Wilson, 1985, p. 112) ที่อธิบายว่า การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) เป็นวิธีการหนึ่งของการประเมินทางการศึกษา คือ การวิพากษ์วิจารณ์ทางการศึกษาโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ เป็นวิธีที่นิยมใช้และมีความเชื่อถือได้เพราะถือว่าการตัดสินใจโดยผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขานั้น ๆ หรือในวิชาชีพนั้นเป็นอย่างดี เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ สอดคล้องกับโยธิน ศรีโสภณ (2550, น. 116) ที่อธิบายว่า การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เป็นวิธีการประเมินเชิงธรรมชาติ โดยการให้ความสำคัญกับผู้เชี่ยวชาญในการใช้ วิจารณ์ วิจารณ์ วิเคราะห์ วิจารณ์อย่างลึกซึ้งในประเด็นที่นำมาพิจารณา เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความละเอียดอ่อน ลึกซึ้งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาวินิจฉัย เนื่องจากไม่สามารถวัดคุณค่าได้จากเครื่องมือวัดใด ๆ นอกจากการใช้วิจารณ์ของผู้นั้น ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนต่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนเห็นว่าการดำเนินการตามรูปแบบฯ ทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัย นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ไม่เกิดความเครียด ความกลัวหรือความวิตกกังวล รวมถึงทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นวิธีการที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน อีกทั้งรูปแบบการบริหารมุ่งเน้นเกี่ยวกับการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์เป็นสำคัญ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา พร้อมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of need อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2556, น. 265) ที่ว่า เมื่อมนุษย์ได้ตอบสนองความต้องการและมีความปลอดภัยจะมีความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

4.2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า

4.2.1 คุณภาพชีวิตของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับสูง นักเรียนปลอดภัยจากการแพร่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คิดเป็นร้อยละ 99.67 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เน้นการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการดูแลและช่วยเหลือเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ทุกคน (Care for All) ตั้งแต่นักเรียนอยู่ที่บ้าน ขณะเดินทางมาโรงเรียน อยู่ร่วมกับเพื่อนในโรงเรียน อยู่ร่วมกับสังคม รวมถึงรูปแบบมีการส่งเสริมการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธ์ทางสังคม ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตในระดับสูงและนักเรียนมีความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

4.2.2 โรงเรียนบ้านบ่อหลวง ได้รับรางวัลเหรียญทองระดับภูมิภาค ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้รับรางวัล OBEC AWARDS รองชนะเลิศเหรียญทอง ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โรงเรียนบ้านบ่อหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เป็นนวัตกรรมที่นำไปใช้แล้วเกิดผลจริงในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นักเรียนมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งผลให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและโรงเรียนได้รับรางวัลดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ควรให้สถานศึกษาในสังกัดนำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดนำคู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ไปปรับใช้เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีความปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่ามีองค์ประกอบใดบ้าง

2.2 ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ เกียรติวิภาค. (2560). “เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในงานออกแบบ”. *RAJABHAT JOURNAL OF SCIENCES HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES*, 18(2), น. 254-266.
- พายุ วรรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- มยุรี โพธิแสน. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาพอเพียงแบบมีส่วนร่วมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษามหาสารคาม เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ยศสรวดี กรังโกร. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- โยธิน ศรีโสภ. (2550). การพัฒนาระบบการประเมินผลด้วยวิธีดุลยภาพสำหรับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สมุทร ชำนาญ. (2556). *ภาวะผู้นำทางการศึกษาทฤษฎีและปฏิบัติ*. ระยอง: พี.เอส.การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). ประกาศนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2564-2565. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 2563, จาก <https://www.kruachieve.com/>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563 ข). รายงานเรียนออนไลน์ยุคโควิด-19 : วิกฤตหรือโอกาสการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Conrad, C. F. and Wilson, R. F. (1985). *Academic Program Review*. Washington D.C.: Kogan Page.

ผู้เขียนบทความ

คุณกิตติพันธ์ ปันแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อหลวง จังหวัดเชียงใหม่ อีเมล human.journal@nrru.ac.th